

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Sžf/58/2016
Identifikačné číslo spisu: 7014200951
Dátum vydania rozhodnutia: 27.09.2018
Meno a priezvisko: Mgr. Peter Melicher
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:7014200951.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Petra Melichera a členov senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a JUDr. Eriky Šobichovej, v právnej veci žalobkyne Doc. Ing. Alexandry Chapčákovvej, PhD., so sídlom Holubyho 12, Košice, správkyne konkurznej podstaty obchodnej spoločnosti DO-MA-JA, s.r.o., so sídlom Stierova 7, Košice, IČO: 36 587 516, zastúpenej JUDr. Miroslavom Katunským, advokátom Advokátskej kancelárie JUDr. Katunský, JUDr. Kuzma a spol. so sídlom Floriánska 16, Košice, proti žalovanému Finančnému riaditeľstvu Slovenskej republiky, so sídlom Lazovná 63, Banská Bystrica, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1100303/1/317440/2014/14008 zo dňa 10. júla 2014, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/101/2014-34 zo dňa 21. apríla 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/101/2014-34 zo dňa 21. apríla 2016 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom podľa § 250j ods. 1 O.s.p. zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti v záhlaví označeného rozhodnutia žalovaného sp. zn. 1100303/1/317440/2014/14008 zo dňa 10.07.2014, ktorým potvrdil rozhodnutie Daňového úradu Košice č. 9800304/5/1846673/2014 zo dňa 13.05.2014, ktorým správca dane uložil pokutu podľa § 155 ods. 1 písm. b/ zákona č. 563/2009 Z.z. o správe daní (Daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov za správny delikt podľa § 154 ods. 1 písm. a/ bodu 3 zákona č. 563/2009 Z.z. o správe daní (Daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov za nepodanie daňového priznania k dani pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie september 2013 v lehote do 25.11.2013 určenej správcom dane vo výzve v sume 60 eur, daňovému subjektu Doc. Ing. Alexandra Chapčáková, PhD., Holubyho 12, 040 01 Košice, správca v

konkurznom konaní úpadcu DO-MA-JA, s.r.o., Stierova 7, Košice, IČO: 36 587 516, DIČ: 20 21 923 926. O trovách konania rozhodol tak, že žalobkyni ich náhradu nepriznal.

V odôvodnení rozsudku krajský súd konštatoval, že zo znenia ustanovenia § 159 Daňového poriadku vyplýva, že v čase od vyhlásenia konkurzu do zrušenia konkurzu za daňový subjekt koná správca v konkurznom konaní. Správca v konkurznom konaní preberá v tomto období práva a povinnosti daňového subjektu upravené v Daňovom poriadku a osobitných predpisov (zákon č. 222/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov).

V danom prípade sa krajský súd stotožnil so skutkovými zisteniami a právnym záverom správneho orgánu prvého stupňa, ako aj žalovaného, z ktorého vyplýva, že od vyhlásenia konkurzu do zrušenia konkurzu za daňový subjekt podľa § 159 Daňového poriadku koná správca v konkurznom konaní, ktorý v tomto konaní preberá nie len práva, ale aj povinnosti daňového subjektu upravené v Daňovom poriadku a osobitných predpisoch. Preto podľa názoru súdu v súlade s citovaným ustanovením Daňového poriadku správca dane správne uložil pokutu žalobkyni, ktorá za daňový subjekt nielen koná v konkurznom konaní, ale aj preberá povinnosti daňového subjektu, a to v čase od vyhlásenia konkurzu až do zrušenia konkurzu.

Zároveň krajský súd uviedol, že na vznik povinnosti správcu dane uložiť pokutu v zmysle § 155 ods. 1 písm. b/ Daňového poriadku nemá vplyv skutočnosť, či pokuta má charakter pohľadávky vylúčenej z uspokojenia podľa § 100 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z.z. Vyhlásenie konkurzu nemá vplyv na prebiehajúce daňové konania, upravené v § 47 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z.z.

Z vyššie uvedených dôvodov preto krajský súd považoval za irelevantnú žalobnú námietku, že daňovým subjektom, ktorý porušil povinnosť uloženú mu zákonom, je obchodná spoločnosť DO-MA-JA, s.r.o. a ako taká je aj subjektom zodpovedným znášať právne následky a nie žalobkyňa.

Proti tomuto rozsudku podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie v súlade s ust. § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.

Žalobkyňa uviedla, že s argumentáciou súdu prvého stupňa o tom, že správca dane správne uložil pokutu žalobkyni, sa nie je možné stotožniť. Poukázala na ust. § 154 ods. 1 písm. a/ bod 3 Daňového poriadku sa správneho deliktu dopustí ten, kto nepodá daňové priznanie v lehote určenej správcom dane vo výzve podľa § 15 ods. 2. a zároveň odsek 2 vyššie citovaného ustanovenia upravuje, že zodpovednosti za porušenie povinnosti, ktoré sú správnym deliktom podľa odseku 1, sa fyzická osoba, ktorá nemá oprávnenie na podnikanie, zbaví, ak preukáže, že zo závažných zdravotných dôvodov alebo v dôsledku iných okolností hodných osobitného zreteľa, ktoré nemohla ovplyvniť svojím konaním, nemohla splniť povinnosti, ktorých porušenie je správnym deliktom podľa odseku 1. Zbavením sa zodpovednosti za porušenie povinnosti nie je dotknutá povinnosť daňového subjektu túto povinnosť dodatočne splniť po odpadnutí dôvodov, na základe ktorých sa daňový subjekt zbavil tejto zodpovednosti. Vzhľadom na vyššie uvedené je podľa žalobkyne zrejmé, že správneho deliktu sa dopúšťa daňový subjekt, ktorý za to v súlade s ust. § 155 nesie i právne následky - uloženie pokuty.

Ďalej žalobkyňa uviedla, že správnym deliktom je protiprávne konanie, ktoré spočíva v porušení alebo nesplnení právnej povinnosti, ktorá vyplýva z normy správneho práva, resp. rozhodnutia vydaného na základe takejto normy. Deliktuálnu zodpovednosť v správnom konaní, pod ktoré spadá i daňové konanie majú tak fyzické ako i právnické osoby. Podľa žalobkyne je zrejmé, že daňovým subjektom, teda tým subjektom, ktorý porušil povinnosť uloženú mu zákonom a následne výzvou správcu dane je obchodná spoločnosť DO-MA-JA, s.r.o., so sídlom Stierova 7, 040 11 Košice, IČO: 36 587 516, DIČ 20 21 923 926.

Žalobkyňa mala za to, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil, keď uviedol, že správca dane správne uložil pokutu žalobkyni a nie daňovému subjektu DO-MA-JA, s.r.o.

Žalobkyňa preto vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti mala za to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa, voči ktorému smeruje podané odvolanie je právne nesprávne, a preto navrhuje odvolaciemu súdu, aby ten napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobkyne navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť.

Podľa žalovaného námietky uplatnené žalobkyňou v odvolaní sú obsahovo zhodné so žalobnými dôvodmi žalobkyne. K uvedeným námietkam sa žalovaný vyjadril v stanovisku k žalobe č. 1100303/1/57309/2015 zo dňa 05.02.2015, na ktorom trvá.

Žalovaný nezistil pochybenie správcu dane v postupe, ani iné porušenie zákona a z obsahu spisu, ako aj z predložených listinných dôkazov dospel k záveru, že všetky námietky žalobkyne uvedené v podanej žalobe, ako aj v odvolaní, nie je možné akceptovať a tieto námietky nie sú opodstatnené.

Správca dane pri uložení pokuty za správny delikt, nepodanie daňového priznania na dani z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie september 2013 v lehote určenej správcom dane vo výzve, postupoval v súlade s platnými právnymi predpismi, keďže za daňový subjekt DO-MA-JA, s.r.o. od vyhlásenia konkurzu do zrušenia konkurzu koná správca konkurznej podstaty - žalobkyňa.

Z vyššie uvedených dôvodov žalovaný navrhol, aby Najvyšší súd SR rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6S/101/2014-34 zo dňa 21.04.2016 ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 250ja ods. 2 vety prvej O.s.p. s tým, že termín verejného vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 27.09.2018 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p.).

Predmetom súdneho prieskumu v danom prípade bolo posúdenie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného ako odvolacieho orgánu, ktorý potvrdil v prejednávanej veci, rozhodnutie správcu dane - Daňového úradu Košice č. 9800304/5/1846673/2014 zo dňa 13.05.2014, ktorým správca dane uložil žalobkyňi pokutu podľa § 155 ods. 1 písm. b/ Daňového poriadku, za správny delikt podľa § 154 ods. 1 písm. a/ bodu 3 Daňového poriadku, za nepodanie daňového priznania k dani pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie september 2013 v lehote do 25.11.2013 určenej správcom dane vo výzve v sume 60 eur.

Podľa čl. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky je Slovenská republika zvrchovaný, demokratický a právny štát.

Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Princíp legality (zákonnosti) zakotvený v čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky znamená, že viazanosť štátu právom sa musí uplatňovať jednak v oblasti viazanosti štátu ústavou, ústavnými zákonmi a zákonmi ako aj v oblastiach ich vykonávania orgánmi štátnej správy, ktoré musia zásadne postupovať len na základe zákonov a v ich medziach.

Podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 159 Daňového poriadku v čase od vyhlásenia konkurzu do zrušenia konkurzu pri správe daní za

daňový subjekt koná správca v konkurznom konaní. V čase od vyhlásenia konkurzu do zrušenia konkurzu sa na správcu v konkurznom konaní vzťahujú ustanovenia tohto zákona a osobitných predpisov, ktoré upravujú práva a povinnosti daňového subjektu. Daňové priznania, daňové doklady a iné písomnosti, ktoré majú význam pre určenie práv a povinností daňového subjektu alebo iných osôb podľa tohto zákona alebo osobitných predpisov, vyhotovené správcom v konkurznom konaní namiesto daňového subjektu sa považujú za doklady vyhotovené daňovým subjektom.

Predmetom sporu v danej veci bolo posúdenie otázky, či pokuta za nepodanie daňového priznania na dani z pridanej hodnoty, za zdaňovacie obdobie september 2013 mala byť uložená správcovi dane - žalovanej, alebo spoločnosti DO-MA-JA, s.r.o.

Odvolací súd poznamenáva, že sa v celom rozsahu stotožňuje odôvodnením rozsudku krajského súdu, ktorý sa s námietkami žalobkyne, ktoré sú totožné s podanou žalobou podrobne, logicky a vecne správne vysporiadal a ktoré aj najvyšší súd považuje za nedôvodné.

Nad rámec rozsudku krajského súdu najvyšší súd zdôrazňuje, že právna úprava uvedená v poslednej vete ust. § 159 Daňového poriadku jednoznačne určuje, že v prípade od vyhlásenia konkurzu na majetok daňovníka až do jeho zrušenia vyhotovuje daňové priznania správca konkurznej podstaty a tieto sa považujú za daňové priznania vyhotovené daňovníkom. Teda správca konkurznej podstaty v sebe subsumuje postavenie daňovníka a preto je plne zodpovedný za podanie daňového priznania. Ak tak správca dane neurobil, potom bol povinný znášať prípadnú sankciu, ktorú mu správca dane uložil.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/101/2014-34 zo dňa 21.04.2016 podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

Pri rozhodovaní o náhrade trov konania vrátane trov odvolacieho konania odvolací súd vychádzal z ustanovení § 246c ods. 1, § 224 ods. 1 a § 250k O.s.p. a rozhodol tak, že žalobkyni, ktorá nebola v konaní úspešná, náhradu trov konania nepriznal, a žalovanému toto právo zo zákona neprináleží.

Odvolací súd v odvolacom konaní postupoval podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ktorý bol zrušený zákonom č. 160/2015 Z.z., Civilný sporový poriadok (§ 473), ktorý nadobudol účinnosť 01.07.2016.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z., Správny súdny poriadok, ktorý v § 491 ods. 1 ustanovil, že ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s vyššie uvedenými prechodnými ustanoveniami odvolací súd v predmetnej veci postupoval podľa doterajšieho predpisu, Občianskeho súdneho poriadku.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.